

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 7CoCsp/20/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819204191  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8819204191.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, proti žalovanému: R. N., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v X. č. XX, o zaplatenie sumy 3.634,95 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 21.09.2020 č.k. 3Csp 106/2019-77, takto

### rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 20,64 eur s prísl. titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky a v časti vykonaných úhrad vo výške 460 eur s prísl. zastavil. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.437,87 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.897,88 eur od 02.08.2016 do 02.07.2019, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.877,87 eur od 25.07.2019 do 06.09.2019, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.837,87 eur od 07.09.2019 do 08.10.2019, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.797,87 eur od 09.10.2019 do 05.11.2019, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.757,87 eur od 06.11.2019 do 06.12.2019, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.717,87 eur od 07.12.2019 do 09.1.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.677,87 eur od 10.01.2020 do 06.12.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.637,87 eur od 07.02.2020 do 06.03.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.597,87 eur od 07.03.2020 do 08.04.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.557,87 eur od 09.04.2020 do 06.05.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.517,87 eur od 07.05.2020 do 08.06.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.477,87 eur od 09.06.2020 do 15.07.2020, s 5 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.437,87 eur od 16.07.2016 do zaplatenia a to všetko v 40 eurových mesačných splátkach splatných vždy do 25 - teho dňa toho-ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku až do zaplatenia pod následkami straty výhody splátok. Čo do zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 07.09.2015 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Na jej základe bola žalovanému poskytnutá suma 3.600 eur a túto sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach po 103,83 eur pri celkových nákladoch 2.629,80 eur. Výška úroku predstavovala 26,98 % ročne.

3. Z internetovej stránky NBS bolo zistené, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od jedného do piatich rokov v mesiaci júl roku 2015 úrok dosahoval 12,11 % ročne. Ročná sadzba úroku dohodnutá v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

4. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané vo veci 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009).

5. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

6. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

7. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho prepisu, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

8. V tejto súvislosti sa poukázalo na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 vydané vo veci 3Co 151/2013, zo dňa 05.11.2014 vydané vo veci 3Co 114/2014 a zo dňa 27.11.2014 vydané vo veci 7Co 220/2014. V týchto rozhodnutiach sa považovalo za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

9. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 41 Občianskeho zákonníka).

10. Pôvodný žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 3.600 eur, pričom žalovaný uhradil celkovo sumu 1.162,13 eur (702,13 eur pred podaním žaloby a 460 eur po podaní žaloby). Po zohľadnení absolútnej neplatnosti dohody o výške úrokov súd prvej inštancie preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zostatok neuhradenej istiny, a to vo výške 2.437,87 eur (3.600 eur - 1.162,13 eur). Dĺžnú istinu spolu s príslušným úrokom z omeškania povolil žalovanému splácať v pravidelných mesačných splátkach po 40 eur pod hrozbou straty výhody splátok.

11. Zároveň prvoinstančný súd v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby konanie vo vzťahu k sume 480,64 eur s prísl. zastavil a čo do zvyšku žalobu zamietol.

12. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 251, § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 C.s.p.

13. Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, aby žalovaný bol zaviazaný na zaplatenie sumy 716,44 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 716,44 eur od 02.08.2016 do zaplatenia. Ako dôvod uviedol, že záver o neplatnosti dojednania odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo forme zmluvne

dojednaného úroku je nesprávny. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 26,98 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery so splatnosťou od jedného do piatich rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy Ministerstvom financií Slovenskej republiky v súlade s ust. § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za druhý štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 30.06.2015 predstavovala 13,5 %. Najvyššia prípustná výška odplaty podľa zákona (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) predstavovala 27 %, t.j. dvojnásobok priemernej RPMN 13,5 %, tak ako je uvedená v úverovej zmluve. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Veličina vyjadrená prostredníctvom RPMN predstavuje celkovú odplatu spojenú s úverom, t.j. navýšenie úveru, ktoré je povinný dlžník veriteľovi zaplatiť a tento faktor je rozhodujúci pre ustálenie primeranosti odplaty. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 26,98 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. platného a účinného od 01.09.2014. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom a dobrými mravmi.

14. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, aj keď so záverom prvoinštančného súdu o neprimeranosti odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru sa stotožniť nedá.

15. V danom prípade pri posudzovaní odplaty vo forme dohodnutého zmluvného úroku sa vychádzalo z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Krajského súdu v Prešove, ktoré posudzovali spotrebiteľské zmluvy uzatvorené pred 01. júnom 2014. Novela Občianskeho zákonníka uskutočnená zákonom č. 106/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.06.2014 zmenila ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

16. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka až od 01.06.2014 a v plnom rozsahu v nadväznosti na vykonávacie Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. až od 01.09.2014 naviazalo hodnotu najvyššej prípustnej odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať, na vykonávací predpis, určiac už s odkazom na konkrétne čísla, aká odplata za poskytnutie peňazí prípustná je a aká už nie.

17. Ustanovenie § 1a ods. 1 v spojení s ust. § 1 ods. 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. od 01.09.2014 stanovuje, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere. Pri tomto prepočte je smerodajná priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

18. V danom prípade odplata bola totožná s dohodnutou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom za poskytnutie úveru žalovanému ako spotrebiteľovi bol dohodnutý zmluvný úrok.

19. Priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk predstavovala za druhý štvrtrok roku 2015 pri novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch splatných od 1 do 5 rokov hodnotu 13,50 %, ktorej dvojnásobok bol na úrovni 27 %.

20. Napriek vyššie uvedenému konštatovaniu nebolo možné rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť (§ 388 C.s.p.) a ani zrušiť (§ 389 C.s.p.), nakoľko rozhodnutie je vo výroku vecne správne.

21. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalovaný dňa 07.09.2015 uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V tom čase účinný zákon č. 129/2010 Z.z. v ust. § 9 ods. 2 upravoval osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V prílohe č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy bol uvedený i výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov pri spotrebiteľských úveroch.

22. Ak zákon vyžadoval v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítanú podľa vzorca uvedeného v prílohe k zákonu, je nepochybné, že spotrebiteľ mal byť oboznámený nielen s ročnou percentuálnou mierou nákladov, ale aj s matematickým výpočtom, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

23. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 20.09.2018, vydaný vo veci C-448/17, v ktorom Súdny dvor EÚ uviedol, že článok 4 ods. 2 Smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, táto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia.

24. Súdny dvor EÚ v tejto súvislosti dodal, že rovnako ako neuvedenie RPMN v zmluve o úvere sa musí posudzovať situácia, keď zmluva obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu. Spotrebiteľa v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

25. Súdny dvor EÚ už pritom v súvislosti so Smernicou 87/102 rozhodol, že vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa sledovaný touto Smernicou pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzatvorenej zmluvy, článok 4 uvedenej Smernice vyžaduje, aby dlžník pri uzavretí zmluvy poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

26. V súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 Smernice 87/102 musí byť zmluva o úvere uzavretá písomne, pričom písomné vyhotovenie musí obsahovať uvedenie RPMN, ako aj uvedenie podmienok, za ktorých môže byť táto miera zmenená. Článok 1a tejto Smernice stanovuje metódu výpočtu RPMN a vo svojom ods. 4 písm. a) spresňuje, že sa musí vypočítať v dobe uzatvárania zmluvy. Táto informácia pre spotrebiteľa o celkových nákladoch úveru vo forme miery vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca, má preto podstatný význam.

27. V dôsledku toho neuvedenie, resp. nesprávne uvedenie RPMN v zmluve o úvere môže predstavovať rozhodujúci prvok v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka tejto zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle článku 4 Smernice 93/13. Ak to tak nie je, tento vnútroštátny súd je oprávnený posúdiť nekalú povahu takejto podmienky v zmysle článku 3 tejto Smernice. Spotrebiteľa v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

28. Čo sa týka samotného matematického výpočtu RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe k zákonu č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, tento nemožno označiť za jednoduchý. Bez

doplnenia potrebných údajov nevyhnutných na uskutočnenie výpočtu v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ nemá reálnu možnosť posúdiť správnosť výpočtu RPMN uvedeného v zmluve. Uvedenie matematického vzorca výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo strany právneho predchodcu žalobcu bez doplnenia údajov potrebných na realizáciu výpočtu nie je možné považovať za dostatočné. Zo strany právneho predchodcu žalobcu teda v zmluve o spotrebiteľskom úvere neboli uvedené všetky predpoklady použité na výpočet v zmluve uvádzanej ročnej percentuálnej miery nákladov.

29. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 11 ods. 1 písm. b) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

30. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

32. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).